

Věcný záměr změny volebních řádů 2020

Tento dokument předkládá návrhy změn, které vyplynuly z organizace voleb v roce 2019 a z úvah členů pracovní skupiny k organizaci voleb. Věcný záměr definuje cíl navrhovaných změn a odůvodňuje je. Zatím nejde o legislativní návrh, ten je až dalším krokem, který by měl být učiněn až poté, kdy dojde ke shodě na záměru.

Navrhované změny se dotýkají voleb do univerzitního senátu i do senátů jednotlivých fakult. Některé změny se dotýkají pouze některých senátů.

Seznam navržených změn s odůvodněním

1. Zjednodušit tvorbu volebních komisí pro volby studentů

Záměr

Umožnit, aby byla pro volby studentů do univerzitního senátu volební komise minimálně čtyřčlenná s minimálně jedním zástupcem z dané fakulty (tedy v minimální verzi právě čtyřčlenná komise, každý člen z jedné fakulty).

Umožnit, aby pro volby studentů do fakulního senátu (na každé jedné fakultě) mohl příslušný akademický senát jmenovat volební komisi ve stejném složení, jako pro volby do univerzitního senátu. Tedy aby členem volební komise na fakultě mohl být příslušník akademické obce VŠCHT bez ohledu na příslušnost k fakultě.

Zdůvodnění

Naprostá většina procesu voleb studentů se nyní řeší elektronicky a společně pro univerzitní i fakulní senáty. Je praktické, aby tým lidí zabývající se jednotlivými volbami byl kompaktní. Návrh přibližuje formální roli skutečnému stavu, protože za studenty reálnou organizaci odvedli povětšinou 4 lidé – v současnosti jako studentští předsedové dílčích komisí.

Zároveň je proces již tak ošetřen, že je transparentní a probíhá elektronicky, že pro jeho zajištění není potřeba více členů z jedné fakulty. Pozitivem je vzájemný dohled mezi fakultami na dodržení všech náležitostí.

Působnost

FTOP, FPBT a FCHI

2. Zjednodušit nominace

Záměr

Umožnit, aby jakýkoli člen akademické obce VŠCHT Praha (bez ohledu do jaké volební skupiny patří a z jaké je fakulty) mohl nominovat kandidáty do vypsaných voleb do všech senátů.

Zdůvodnění

Záměr v případě přijetí zjednoduší práci volební komise. Zároveň věcně nemění současný stav, protože v dnešním elektronickém procesu každý nominovaný dnes zároveň formálně nominuje "sám sebe".

Jde pouze o nominace. Nijak se nedotýká toho, že každý může kandidovat a volit pouze ve své skupině (a právě jen jedné skupině).

Záměr v případě přijetí umožní akademickým pracovníkům nominovat studenty a studentům akademické pracovníky.

Působnost

Všechny senáty

3. Upravit počet a délky mandátů studentských senátorů v senátu FCHI

Záměr

Zvýšit počet studentských senátorů ve skupině bakalářských a magisterských studentů z 1 na 2.

Změnit délku trvání mandátů studentských senátorů na dva roky. Každý rok by se volila polovina studentských mandátů (jeden senátor ve skupině bakalářských a magisterských studentů a jeden senátor ve skupině doktorských studentů)

Zdůvodnění

Jde o stav existující na zbylých třech fakultách.

Dva zástupci ze skupiny bakalářských a magisterských studentů zajistí pestřejší tok informací z pregraduálního studia.

Zastoupení obou studentských skupin dvěma senátory umožňuje dvouleté překrývající se mandáty.

Pozitivem dvouletých mandátů je to, že senátor má více času po získání zkušeností s fungováním senátu přispět svou prací k činnosti senátu. Překrývající se mandáty zajišťují kontinuitu (nestane se, že najednou jsou vyměněni všichni studentští senátoři).

Působnost

FCHI

4. Zrušit omezení pro platnost voleb při nízké volební účasti ve volbách

Záměr

Zrušit podmínku minimální volební účast pro platnost voleb.

Zdůvodnění

Záměrem je vyhnout se potřebě konat druhá kola voleb, která obvykle mají ještě nižší volební účast než kola předchozí. Na další (tj. druhá) kola se daný limit nevztahuje a voliči další kola obvykle nechápou. Volební komise nebudou zatěžovány další zbytečnou prací a nebude docházet k problémům se zveřejněním výsledků voleb z důvodu odlišného počtu kol v jednotlivých volebních skupinách.

Působnost

FCHT a FTOP

5. Zrušit omezení pro získání mandátu senátora nebo mandátu náhradníka v závislosti na podílu hlasů získaných daným kandidátem

Záměr

Odstranit podmínku, aby pro získání příslušného mandátu (senátora či náhradníka) bylo potřeba dosáhnout určitého podílu hlasů pro daného kandidáta.

Zdůvodnění

Záměrem je vyhnout se potřebě konat druhá kola voleb, která obvykle mají ještě nižší volební účast než kola předchozí. Dosažený podíl hlasů pro každého kandidáta je závislý mimo jiné na volebních strategiích voličů a počtu kandidátů v dané volební skupině ve volbách.

Působnost

FCHI, FPBT, VŠCHT u náhradníků

6. Zrušit opakování voleb při shodném počtu hlasů

Záměr

Místo druhých kol při rovnosti hlasů rozhodovat o pořadí kandidátů losem. Losem rozhodovat také o všech případech rovnosti hlasů tak, aby výsledkem voleb bylo jednoznačné pořadí všech kandidátů, kteří se účastnili voleb.

Zdůvodnění

Záměrem je vyhnout se potřebě konat druhá kola voleb, která obvykle mají ještě nižší volební účast než kola předchozí. Zároveň je cílem získat jednoznačné pořadí i pro zvolené náhradníky.

Rozhodnutí losem se běžně ve volebním procesu používá (i v národních volbách).

Působnost

FCHI

7. Trvalé mandáty při přechodu z Mgr. na DSP studium

Záměr

Testovat příslušnost k dané studentské volební skupině pouze v momentu voleb a nikoli vyžadovat příslušnost k dané volební skupině po celou dobu trvání mandátu.

Zdůvodnění

Záměrem je umožnit dokončení mandátu těm senátorům, kteří v průběhu svého mandátu přejdou ze studia magisterského do studia doktorského. Z pohledu zákona v tom není problém, protože jsou to stále zástupci studentů.

Z praktického hlediska se omezí střídání senátorů na pár měsíců – pro efektivní činnost v senátu je potřebné, aby měl senátor čas poznat fungování procesů v senátu, a tedy senátor působící v senátu krátce je pro instituci malým přínosem.

V pragmatické rovině jsou studenti na přelomu magisterského a doktorského studia přínosnými členy senátu, protože zároveň mají ještě “aktuální” zkušenosti z pregraduálního studia a již mají s fungováním školy rozsáhlejší zkušenosti.

Současný stav je demotivující pro studenty v magisterském studiu, kteří zvažují kandidaturu, protože vědí, že při případném zisku mandátu by museli ze senátu odejít předčasně. Ve výsledku se pak část z nich rozhodne nekandidovat.

Vzhledem k tomu, že volby do studentské části probíhají každý rok, tak i v případě této změny může být senát bez zástupců studujících v danou chvíli v pregraduálním studiu max. půl roku.

Univerzitní senát nijak nerozlišuje, jestli jsou zvolení studenti z pregraduálního nebo doktorského studia.

Působnost

Všechny fakultní senáty

8. Sjednotit počet náhradníků

Záměr

Zrušit přesné stanovení počtu náhradníků. Náhradníkem by se stali všichni kandidáti účastníci se voleb v pořadí podle počtu obdržených hlasů.

Zdůvodnění

Záměrem je zjednodušit systém, pro pochopení ze strany voličů, omezení chyb na straně volebních komisí a složitostí při nástupu náhradníků při zániku mandátu senátora.

S ohledem na následující změnu (č. 9) není pravděpodobné, že by došlo k uplatnění práva náhradníka zvoleného níže v pořadí.

Působnost

FPBT, FCHI

9. Náhradníci volení pouze do dalších řádných voleb

Záměr

Změnit obecné pravidlo, že pro mandáty volené v daných řádných volbách jsou náhradníky vždy právě ti kandidáti, kteří se stali náhradníky v těchto volbách. Pozice náhradníků by nově měly být obsazeny pouze těmi kandidáty, kteří byli jako náhradníci zvoleni v posledních proběhlých řádných volbách.

Zdůvodnění

Tato změna má smysl pouze ve chvíli, kdy se platnosti mandátů překrývají (tedy když se každý rok volí pouze polovina studentských senátorů).

Při zániku mandátu senátora v druhém roce trvání mandátu nyní právo na mandát získává náhradník z předchozích voleb. Ten v praxi často buď již nemá zájem (není na škole) nebo se účastnil voleb dalších.

Současný systém je tedy neoptimální a zbytečně složitý.

Navržená změna se nijak nedotkne senátorů z řad akademických pracovníků (protože těch se netýkají překrývající se mandáty), i když by změna nebyla formulovaná výslovně pro studenty.

Působnost

Všechny senáty

10. Doplnit proces po volbách

Záměr

Zanést do volebních řádů formální proces po volbách, zejména to, že:

- Volební komise v nějaké lhůtě vyhlásí výsledky voleb
- Je stanovena lhůta počítaná od vyhlášení výsledků voleb pro podávání námitek proti průběhu voleb
- Je stanovena lhůta, ve které volební komise rozhodne o námitkách
- Je stanoveno, že po rozhodnutí komise o námitkách nebo marném uplynutí lhůty pro podání námitek příslušný senát potvrzuje platnost voleb nebo výsledky voleb ruší.

Zdůvodnění

V současnosti není postup po volbách upraven, což může vést k nejasnostem, pokud by se objevily nějaké námitky proti průběhu voleb a složitě se nyní určuje, kdy jsou volby nesporně platné a nespochybnitelné.

Působnost

Všechny senáty

11. Zrušení neslučitelnost funkcí senátora ve velkém a v malém senátu

Záměr

Zrušit neslučitelnost mandátu senátora fakultního senátu a univerzitního senátu VŠCHT.

Zdůvodnění

Pro praktické fungování senátů a efektivní přenos informací mezi univerzitní a fakultní úrovní je spíše přínosem, pokud je jedna osoba členem obou senátů.

Zároveň zrušení neslučitelnosti zjednoduší proces vyhodnocení voleb, resp. převzetí mandátů zvolených senátorů.

Neslučitelnost mandátu fakultního a univerzitního senátora není nadřazenou legislativou nijak vyžadována.

Působnost

FCHI a FTOP

Věcný záměr změny jednacích řádů 2020

Zavést telekonferenci jako platné zúčastnění se senátu (jednací řád)